Universitat Autònoma de Barcelona

2019/2020

Història Contemporània universal II, l'Època de l'Imperialisme

Codi: 100346
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Ferran Gallego Margaleff

Correu electrònic: Ferran.Gallego@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

David Ballester Muñoz

Prerequisits

Cap

Objectius

Segons el Pla d'Estudis del Grau d'Història, "la materia Historia Contemporánea Universal tiene por objetivo formar a los estudiantes dándoles los recursos e instrumentos necesarios para que adquieran un conocimiento sólido de los cambios políticos, institucionales, económico-sociales y culturales en el mundo, y de los factores que los explican, desde finales del siglo XVIII hasta finales del XX, teniendo en cuenta las distintas interpretaciones y los debates historiográficos que generan. La materia se estructura en tres amplios períodos: la época de la revolución liberal, que incluye la unificación de Alemania e Italia, la del imperialismo, que engloba la expansión colonial de finales del XIX, las dos guerras mundiales y el surgimiento del fascismo en el período de entreguerras, y la etapa de la división en bloques y de la descolonización."

L'assignatura «Història Contemporània Universal II: L'Època de l'Imperialisme», dins dels objectius fixats per a la matèria Història Contemporània Universal, analitzarà, entre altres, les següents qüestions: Els estats liberals i l'expansió imperialista, la crisi cultural del canvi de segle, la Gran Guerra, la revolució russa, l'establiment de règims liberal-democràtics a l'època d'entreguerres -i la seva crisi-, les relacions internacionals en el període d'entreguerres, l'emergència del feixisme, la Gran Depressió, la crisi política, diplomàtica i militar dels anys trenta i la Segona Guerra Mundial. S'analitzaran, fonamentalment, les dinàmiques europees, però sense deixar de banda diversos àmbits extraeuropeus, entre altres, els Estats Units, la Xina i el Japó, etc.

Competències

- Avaluar críticament les fonts i els models teòrics per analitzar les diverses etapes històriques.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
3. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
4. Identificar les estructures socials, econòmiques i polítiques del món contemporani.
5. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Reconèixer els processos històrics que han donat lloc a la societat contemporània.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
12. Utilitzar els mètodes de treball propis de la història contemporània.
13. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

Temari de l'assignatura

1. La consolidació dels Estats liberals des del 1870. Kaiserreich, Tercera República Francesa, el mon anglosaxò a finals del XIX, el sorgiment del Japó modern.
2. La crisi de la cultura burgesa a finals del segle XIX. Nacionalisme, populisme, decadentisme, darwinisme social.
3. L'expansió imperialista: el repartiment d'Africa.
4. Els debats del moviment obrer i socialista fins a 1914
5. La Gran Guerra
6. La revolució russa (1905-1930)
7. Estratègies de les Internacionals Obreres al periode d'entreguerres.
8. Les revolucions democràtiques: La República de Weimar. La Tercera República francesa des del 1918.
9. L'ascens del feixisme i del nazisme. La crisi europea dels anys 30.
10. El mon extraeuropeu: Estats Units i l'imperialisme japonés.
11. La Segona Guerra Mundial

Metodologia

Les activitats dirigides consistiran en classes teòriques i en seminaris i pràctiques d'aula; depenent de la grandària del grup s'organitzaran acitivitats que estimulin la participació dels/de les alumnes mitjançant el treball i comentari de materials diversos i els debats sobre lectures.

Les activitats supervisades permetran els/les alumnes comentar amb el professor, individualment i/o en grups reduïts, tot tipus de questions teòriques, metodològiques, d'organització del treball, etc. relacionades amb l'assignatura.

Les activitats autònomes consistiran fonamentalment en la lectura de textos historiogràfics i el treball sobre materials diversos, la cerca d'informació bibliogràfica i altres materials, l'organització de la informació recollida, l'estudi dels continguts de la matèria i el debat amb els companys sobre el contingut del treball en equip que s'ha de fer com a part de l'avaluació de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teóriques	37	1,48	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10
Sessions de seminari i classes pràctiques	8	0,32	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Cerca de bibliografia i altres materials per a la realització de treballs	1	0,04	1, 6, 10, 12, 13
Debats en grup preparatoris del treball col·lectiu obligatori per a l'avaluació	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Lectura i estudi d'apunts, materials i la bibliografia obligatòria i complementària per a la preparació d'exàmenes y treballs	62	2,48	1, 3, 4, 5, 8, 10, 12

Avaluació

Activitats d'avaluació:

La nota final de l'assignatura respondrà a la qualificació de les següents activitats:

70% 2 o més exàmens sobre la matèria explicada a classe i les lectures obligatòries

30% 2 o més treballs sobre les lectures obligatòries

Criteris d'avaluació:

Es valoraran els coneixements assolits, el domini dels conceptes i el vocabulari propis de la disciplina i de la matèria estudiada, la maduresa, l'estructura i la correcció formal del textos redactats als exàmens i treballs; en el cas de presentacions orals: la fluidesa del discurs, la seva adequació al tema presentat, l'estructura de la presentació, els materials utilitzat, la correcta utilització del temps, etc.

Condicions per aprovar l'assignatura:

S'aprova l'assignatura si s'obté un mínim de 5 punts (sobre 10) amb la suma de les qualificacions de totes les ac

Per a participar a la recuperació, l'alumnat haurà d'haver obtingut una qualificació de 3.5 de mitjana a les proves

Tota irregularitat comesa per un alumne o una alumna durant la realització d'una prova (còpia, plagi) implicarà una nota de zero en l'apartat concret d'avaluació. Diverses irregularitats comeses implicaran una nota global de zero.

Calendari d'activitats d'avaluació:

Les activitats d'avaluació es programaranal llarg del curs acadèmic. Les dates de realització de les proves a l'aula i de lliurament de treballs i recensions seran comunicades a l'alumnat amb antelació suficient. El professor establirà un horari específic de tutories per procedir al comentari de les activitats d'avaluació realitzades.

Recuperació

Consistirà en un examen global de la matèria de l'assignatura i se celebrarà en les dates oficials establertes per la Facultat. En cap cas, es podrà plantejar la recuperació com un mitjà de millorar la qualificació de l'alumnat que ja hagués aprovat l'assignatura en el procés normal d'avaluació continuada. La nota màxima que es podrà obtenir en la reavaluació és de 5,0 (Aprovat).

Normativa de correcció ortogràfica

Com a iniciativa de la comissió de docència del grau d'Història a partir del curs 2017-2018 es pot fer constar a les guies docents una clàusula sobre correcció ortogràfica, d'expressió, lèxic i sintaxi dels documents escrits de l'avaluació continuada i dels exàmens.

D'acord amb les guies d'expressió escrita del nostre grau, la penalització pot ser d'entre 0,2-0'25 per cada falta comesa sobre la nota final, fins a un màxim de nota descomptada de 4 punts.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Realització de dos o més exàmens	70%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12
Redacció d'un treball o més a partir de les lectures obligatòries	30%	22	0,88	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

W.P. ADAMS, *Los Estados Unidos de América*, Madrid, Siglo XXI, 1979.

A. AGOSTI, *Bandiere rosse. Un profilo storico dei comunismi europei*, Roma, Editori Riuniti, 1999.

D. H. ALDCROFT, *Historia de la economía europea, 1914-1980, Barcelona,* Crítica, 1990.

W.G. BEASLEY, *Historia contemporánea de Japón*, Madrid, Alianza, 1995.

S. BERSTEIN, et P. MILZA, *Histoire de la France au XX siècle, Bruselas,* Editions Complexe, 1999.

P. BLOM, *Años de vértigo. Cultura y cambio en Occidente, 1900-1914*, Barcelona, Anagrama, 2010.

A. BOSCH, *Historia de los Estados Unidos, 1776-1945*, Barcelona, Crítica, 2010.

H. CARRÈRE D'ENCAUSE, *Lenin*, Madrid, Espasa, 1999.

J. CASANOVA, *Europa contra Europa, 1914-1945*, Barcelona, Crítica, 2011.

J.B. DUROSELLE, *Les Relacions internacionals: 1918-1945*, Barcelona, Edicions Universitàries Catalanes, 1982.

O. FIGES, *La revolución rusa (1891-1924). La tragedia de un pueblo, Barcelona, EDHASA, 2000.*

F. GALLEGO, *De Múnich a Auschwitz. Una historia del nazismo, 1919-1945*, Barcelona, Plaza Janés, 2001.

E. GENTILE, *Fascismo. Historia e interpretación*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.

J. GERNET, *El mundo chino*, Barcelona, Crítica, 2005.

E. GONZALEZ CALLEJA, *Socialismos y comunismos. Claves históricas de dos movimientos políticos.* Madrid, Paraninfo, 2017.

A. HILLGRUBER, *La SegundaGuerra Mundial. Objetivos de guerra y estrategia de las grandes potencias*, Madrid, Alianza Universidad, 1995.

E. HOBSBAWM, *La era del Imperio (1875-1914)*, Barcelona, Labor, 1990.

M. HOWARD, *La Primera Guerra Mundial*, Barcelona, Crítica, 2003.

M.A. JONES, *Historia de Estados Unidos 1607-1992, Madrid, Cátedra, 1996.*

M. KITCHEN, *El periodo de entreguerras en Europa*, Madrid, Alianza Editorial, 1992.

M. MAZOWER, *La Europa negra. Desde la Gran Guerra hasta la caída del comunismo*, Barcelona, Ediciones B, 2001.

M.S. NEIBERG, *La Gran Guerra. Una historia global (1914-1918)*, Barcelona, Paidós, 2006.

R.O PAXTON, *Anatomía del fascismo*, Barcelona, Península, 2005.

G. PROCACCI, *Historia general del siglo XX*, Barcelona, Crítica, 2004.

A.J.P. TAYLOR, *Historia de Inglaterra, 1914-1945*, México, Fondo de Cultura Económica, 1989.

C. TAIBO, *La Unión Soviética (1917-1991), Madrid,* Síntesis, 1993.

E. TRAVERSO, *A sangre y fuego. De la guerra civil europea (1914-1945)*, Valencia, PUV, 2009.

E. D. WEITZ, *LaAlemania de Weimar. Presagio y tragedia*, Madrid, Turner, 2009.

H.L. WESSELING, *Divide y vencerás. El reparto de África (1880-1914)*, Barcelona, Península, 1999.

La bibliografia específica sobre cadascun dels temes es facilitarà al llarg del curs. Les lectures obligatòries es concretaran el primer dia de classe.